Free Will

תפילה להחזיר בתשובה

Shlomo was visting his hometown for the first time in years. He had gone away to yeshiva three years before, and came back a changed man. Everyone was extremely impressed with how much Shlomo had learnt and matured.

After the morning davening, Mr. Reichstein approached Shlomo. After exchanging pleasantries, Mr. Reichert explained to Shlomo the dire situation facing their son, Pinny. Pinny was a good young boy who became involved with the wrong crowd, and was sinking spiritually at a rapid rate. The Reichsteins had tried everything, but to no avail. They were too embarrassed to talk about it with anyone else, and felt that Shlomo was the address for this dilemma. He was also once young and mischievous, and changed dramatically. They felt only he could deal with this situation properly.

"Why don't you daven for Pinny to change back to what he once was?" asked Shlomo.

Mr. Reichstein didn't understand. "How could I daven for him to change back" asked Mr. Reichstein, "Pinny, like everyone else, has free will. To help him out of this mess is one thing, but davening cannot be the answer with such a predicament!"

Shlomo assured him that it's not true, and davening can help. "Let me show you something," said Shlomo.

Sources

[1] Gemara Brachos 10a

[2] Maharsha, ibid.

[3] Rif (Anaf Yosef)

[4] Ahavas Eisan (Ein Yaakov)

[5] Igros Moshe Orach Chaim (4) 40-13

[6] Rav Dessler's Michtav Mei'Eliyahu Vol. 3 pg. 87

מאימתי פרק ראשון ברכות י.

מסורת הש"ס

פסח בשחרי וסיים בשחרי. לעולם מדלג היה לשחרי כל מוסף שבו שיעור לעמוד כנגד גויס הוא: **ברייתו.** פרליים: **שחרית כפיב.** קרי ביה שחרית שיכלה יכר הרע: **שפיל.** הספיל עלמך לסוף המקרא. כל דבר שהוא בסוף קרוי שפילו של דבר: **שמוסיס לעד שעולם. כדכתי מורה כתיב** [שחרי] נאמנים כל פקודיו שמוסיס (ג) שמיכה כל פקודיו עשוים בחמת וישר ולעולך ולא דבר ריק: **כלוס יש עכר שמורד כרכו.** ויכא להכחיש את דברי הכניה: **שמור לו כלוס יש בן בו'.** והא מזיון הכא לסוה: **הכא נמי סוה.** סופיה להיות: **ומחר שירה.** כנגד כולם שחר שירה לכשעתיה הוא הקודש עליו:

וכל קרבי. על שם קרבי שמו שדר בתוכן: **מאי משמע.** דעל יום המיתה נאמר: **כא ורחם וכו'.** הוא שבר דהכי נעי מאי שנא קרבים דנקט: **ממשה כרכי נפשי.** לעיל תניא לה: **מאי דכתיב מי כהשכם ומי יודע עפר דכר.** משום דמירי בקופה בשמיכת גלולה למפלה נקט ליה: **דמשכחן דחול עליהו לנבי שחת.** דכתיב ולך עליהו להרחות על שחת: **יהורס חול לנבי עליונה.** כשהלכו על מוקב הוא ויהושפט (במלכים ב ג). ממוך שלא היו הולכים זה על זה לא היה מוכיחו על שלא נשא שחה: **ככני דרשמנא.** שמרים להקב"ה כמו ריעא בכשבא (חולין ז' נג:) בהעמנת המפר: **נגורה גורה.** שממות: **מקובלני מכיה אבי אבא.** דוד שרשה את המלך ומרכו שלופה בידו בסוף ספר שמואל (ג כד) ולא מנע עלמו מן הרחמים: אבי

הגהות הב"ח

(ה) גמ' מאי משמע אמר רבה בר רב שילא בש"ל ותיכות דעל יום המיתה נאמר נאמר: (ב) שם הן יקטלני לו אעל לסוף יהב ליה ברתיה נפק מיניה מנשה ורבשקה יומא חדא ארכבינהו אכתפיה לאמטוריניהו לבי מדרשא אמר חד מיניהו חזי רישיה דאבא למטוי ביה גלראני וחד אמר חזי רישא דאבא לאקרובי עליה לעכו"ם וכטינהו בארעא מנשה חיה ורבשקה מיתת קרי אנפשיה וכלי כליו רעים [ישעיה לב] אמר רב חנן בפעולו נעל: (ג) רש"י ד"ה סמוסים וכו' סמוסים לעד שמיכה כל:

גליון הש"ם

גמ' בעי רחמי. עיין תענית כג ג וכזוה"ק פ' וירא נמדרש המעלם בפ' המכפה פני מלנרהם: שם דנפקי מינאי. עי' עורי אלן ר"ה ח ג ד"ה ניק: שם אפילו חרב חדה. עי' מוס' נדה מז ב ד"ה הכל:

מוסף רש"י

ברייתו. פרליים, לשון נוריס (סנהדרין לז:) **לו:** תנשים ריקים ופוחזים למלחמה (ג'יטין נ:). **ככשיי דרחמנא.** דכתי שמר נודע המלך (סוטה י:).

רב נסים גאון

אמר לה ההוא מינא לכרורייא. ברורייא היא בתו של ר' חנינא בן תרדיון והיא היתה אשתו של ר' מאיר ואית' בפיוקא קמא דמסכת ע"ז (דף יח:) ברורייא דביתהו דר' מאי' ברתי' דר' חנניה בן תרדיון הואי וכבר למדה הרבה חכמות לפני החכמים כדאמרינן בפסחים בפ' תמיד (דף סב:) אמר ליה ומה ברורייא דביתהו דר' מאיר ברתי' דר' חנניה בן תרדיון דהות גמרא חלת מאה (משמעי) [שמעתתא] ביומא מחלת מאה רבותא: **למה** נסמכה פרשת אבשלום לפרשת גוג ומגוג. פרש' גוג ומגוג הוא המזמור הראשון שכתוב בו יתיצבו מלכי ארץ ו)קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג והתם בפרק לפני אידיהם של גוים (ע"ז דף ג) גרסי' לעתיד באים אומות העולם ומתגיירין ומניחין תפילין בראשיהן ותפילין בזרועותיהן ומזוזה בפתחיהן כיון שרואין מלחמת גוג ומגוג אומר להם על מי אתם כאים על ה' ועל משיחו שנא' (תהלים ב) למה רגשו גוים [וגו'] יתיצבו מלכי ארץ מיד כל אחד ואחד מנתק מוסרותיו והולך לו שנא' ונתוק את מוסרותימו וגו' וכולא ברייתא:

ו) פס ניכר מסרון קלף. ומי' לעיל ז' ב'.

תורה אור השלם

1. אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב: תהלים א א
2. נשקו בר פן יאנף ותאבדו דרך כי יבער כמעט אפו אשרי כל חוסי בו: תהלים ב יב
3. יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את ה' הללו יה: תהלים קד לה
4. רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי לא חלה כי רבים בני שוממה מבני בעולה אמר ה': ישעיהו נד א
5. מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו: תהלים ג א
6. למנצח אל תשחת לדוד מכתם בברחו מפני שאול במערה: תהלים נז א
7. סמוכים לעד לעולם עשוים באמת וישר: תהלים קיא ח
8. פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה: משלי לא כו
9. לדוד ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו: תהלים קג א
10. ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו: תהלים קג כ
11. ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו: תהלים קג ב
12. ברכי נפשי את ה' ה' אלהי גדלת מאד הוד והדר תהדר לבשת: תהלים קד א
13. תסתיר פניך יבהלון תוסף רוחם יגועון וגו' רב שימי בר עוקבא ואמרי לה מר עוקבא הוה שכיח קמיה דר' שמעון בן פזי והוה מסדר אגדתא קמיה דר' יהושע בן לוי אמר ליה מאי דכתיב: ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו אמר ליה בא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא: מדת בשר ודם מדת בשר ודם צר צורה על גבי הכותל ואינו יכול להטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והקב"ה אינו כן צר צורה בתוך צורה ומטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והיינו דאמרה חנה: אין קדוש כה' כי אין בלתך ואין צור כאלהינו. מאי אין צור כאלהינו אין צייר כאלהינו: מאי כי אין בלתך אמר ר' יהודה בר מנסיא אל תקרי כי אין בלתך אלא אין לבלותך שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם מדת בשר ודם מעשה ידיו מבלין אותו והקב"ה מבלה מעשיו א"ל אנא הכי קא אמינא לך הני חמשה ברכי נפשי כנגד מי אמרן דוד לא אמרן אלא כנגד הקב"ה וכנגד נשמה מה הקב"ה מלא כל העולם אף נשמה מלאה את כל הגוף מה הקדוש ברוך הוא רואה ואינו נראה אף נשמה רואה ואינה נראית מה הקב"ה זן את כל העולם כולו אף נשמה זנה את כל הגוף מה הקב"ה מהור אף נשמה מהורה מה הקב"ה יושב בחדרי חדרים אף נשמה יושבת בחדרי חדרים יבא מי שיש בו חמשה דברים הללו וישבח למי שיש בו חמשה דברים הללו: אמר רב המנונא מאי דכתיב: מי כהחכם ומי יודע פשר דבר מי כהקדוש ברוך הוא שיודע לעשות פשרה בין שני צדיקים בין חזקיהו לישעיהו חזקיהו אמר ליתי ישעיהו גבאי דהכי אשכחן באליהו דאזל לגבי אחאב (שנאמר: ויהי כראות אליהו את אחאב) ישעיהו אמר ליתי חזקיהו גבאי דהכי אשכחן ביהורם בן אחאב דאזל לגבי אלישע מה עשה הקב"ה הביא יסורים על חזקיהו ואמר לו לישעיהו לך ובקר את החולה שנאמר: כימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו כה אמר ה' (צבאות) צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה וגו' מאי כי מת אתה ולא תחיה מת אתה בעולם הזה ולא תחיה לעולם הבא אמר ליה מאי כולי האי אמר ליה משום דלא עסקת בפריה ורביה א"ל משום דחזאי לי ברוח הקדש דנפקי מינאי בנין דלא מעלו א"ל בהדי כבשי דרחמנא למה לך מאי דמפקדת אביעי לך למעבד ומה דניחא קמיה קודשא בריך הוא לעביד אמר ליה השתא הב לי ברתך אפשר דגרמא זכותא דידי ודידך ונפקי מנאי בנין דמעלו א"ל כבר נגזרה עליך גזירה א"ל בן אמוץ כלה נבואתך וצא כך מקובלני מבית אבי אבא: אפי' חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים אתמר נמי רבי יוחנן ורבי (ה)אלעזר) דאמרי תרוייהו אפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים שנא' (ב)הן יקטלני לו איחל:

כל פרשה שהיתה חביבה על דוד בתחלה ובסוף נאמרה שוב פרשה בתחלת שבשחרי ומסיימת בשחרי שלא היה. ויל"ל דלאו דוקא פתח בשחרי וסיים בשחרי. שלא תמיהה מעין פתיחה כמו סלה שפתח בתהלה וסיים בתהלה סלה ס' ידבר פי וכן הכתה פרשיות שמתחילות בהללויה ומסיימות בהללויה: גדול

כל פרשה שהיתה חביבה על דוד

כו'. וש"ת מאי כל הפרשיות והא לא שמכתן שוב פרשה בתחלת שבשחרי בשחרי שלא היה: תהלים קד לה

1 אשרי האיש וסיים באשרי פתח באשרי דכתיב 2 אשרי כל חוסי בו: **הנהו בריוני דהוו בשבבותיה דר"מ והוו קא מצערו ליה טובא הוה קא בעי ר' מאיר רחמי עלויהו כי היכי דלימותו אמרה לי' ברוריא דביתהו מאי דעתך משום דכתיב 3 יתמו חטאים מי כתיב חוטאים חטאים כתיב ועוד שפיל לסיפיה דקרא ורשעים עוד אינם כיון דיתמו חטאים ורשעים עוד אינם אלא 4 בעי רחמי עלויהו דלהדרו בתשובה ורשעים עוד אינם בעא רחמי עלויהו והדרו בתשובה:** אמר לה ההוא צדוקי לברוריא כתיב 4 רני עקרה לא ילדה משום דלא ילדה רני אמרה ליה שטיא שפיל לסיפיה דקרא דכתיב כי רבים בני שוממה מבני בעולה אמר ה' 6 אלא מאי עקרה לא ילדה רני כנסת ישראל שדומה לאשה עקרה שלא ילדה בנים לגיהנם כותייכו: א"ל ההוא צדוקי לר' אבהו כתיב 5 מזמור לדוד בברחו מפני אבשלום בנו וכתיב 6 לדוד מכתם בברחו מפני שאול במערה הוי מעשה הוה ברישא מכדי מעשה שאול הוה ברישא לכתוב ברישא אמר ליה אתון דלא דרשיתון קשיא לכו אנן דדרשינן סמוכים לא קשיא לן 7 דא"ר יוחנן סמוכין מן התורה מנין שנא' 7 סמוכים לעד לעולם עשוים באמת וישר למה נסמכה פרשת אבשלום לפרשת גוג ומגוג שאם יאמר לך אדם כלום יש עבד שמורד ברבו אף אתה אמור לו כלום יש בן שמורד באביו אלא הוה הכא נמי הוה: אמר ר' יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי מאי דכתיב 8 פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה כנגד מי אמר שלמה מקרא זה לא אמרו אלא כנגד דוד אביו שדר בחמשה עולמים ואמר שירה דר במעי אמו ואמר שירה שנאמר 9 ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו יצא לאויר העולם ונסתכל בכוכבים ומזלות ואמר שירה שנאמר 10 ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו ברכו ה' כל צבאיו וגו' ינק משדי אמו ונסתכל בדדיה ואמר שירה שנאמר 11 ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו מאי כל גמוליו אמר ר' אבהו שעשה לה דדים במקום בינה טעמא מאי אמר ג)(רבי) יהודה כדי שלא יסתכל במקום ערוה רב מתנא אמר כדי שלא יינק ממקום המטונפת ראה במפלתן של רשעים ואמר שירה שנאמר 3 יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי את ה' הללויה נסתכל ביום המיתה ואמר שירה שנאמר 12 ברכי נפשי את ה' ה' אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת מאי משמע (ו) דעל יום המיתה נאמר אמר רבה בר רב שילא מסיפא דעניינא דכתיב 13 תסתיר פניך יבהלון תוסף רוחם יגועון וגו' רב שימי בר עוקבא ואמרי לה מר עוקבא הוה שכיח קמיה דר' שמעון בן פזי והוה מסדר אגדתא קמיה דר' יהושע בן לוי אמר ליה מאי דכתיב: ברכי נפשי את ה' וכל קרבי את שם קדשו אמר ליה בא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא 7 מדת בשר ודם מדת בשר ודם צר צורה על גבי הכותל ואינו יכול להטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והקב"ה אינו כן צר צורה בתוך צורה ומטיל בה רוח ונשמה קרבים ובני מעים והיינו דאמרה חנה 14 אין קדוש כה' כי אין בלתך ואין צור כאלהינו. מאי אין צור כאלהינו אין צייר כאלהינו 7 מאי כי אין בלתך אמר ר' יהודה בר מנסיא אל תקרי כי אין בלתך אלא אין לבלותך שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם מדת בשר ודם מעשה ידיו מבלין אותו והקב"ה מבלה מעשיו א"ל אנא הכי קא אמינא לך הני חמשה ברכי נפשי כנגד מי אמרן דוד לא אמרן אלא כנגד הקב"ה וכנגד נשמה מה הקב"ה מלא כל העולם אף נשמה מלאה את כל הגוף מה הקדוש ברוך הוא רואה ואינו נראה אף נשמה רואה ואינה נראית מה הקב"ה זן את כל העולם כולו אף נשמה זנה את כל הגוף מה הקב"ה מהור אף נשמה מהורה מה הקב"ה יושב בחדרי חדרים אף נשמה יושבת בחדרי חדרים יבא מי שיש בו חמשה דברים הללו וישבח למי שיש בו חמשה דברים הללו: אמר רב המנונא מאי דכתיב: 15 מי כהחכם ומי יודע פשר דבר חכמת אדם תאיר פניו ועז פניו ישנא: קהלת ח א

16. וילך אליהו להראות אל אחאב והרעב חזק בשמרון: מלכים א יח ב
17. בימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו כה אמר ה' צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה: מלכים ב כ א
18. הן יקטלני לו איחל אך דרכי אל פניו אוכיח: איוב יג טו

רבינו חננאל

דכל פרשה שהיתה חביבה לדוד פתח [באשרי וסיים בה באשרי, פתח] לה אשרי האיש וסיים בה אשרי כל חוסי בו, וכדרב אשי דהוא בחרא קיימא לן, דבכולהו תפילות מתחלינן י"י שפתי תפתח. וכן הלכה. למה נסמכה פרשת אבשלום לפרשת גוג ומגוג, שאם יאמר לך אדם יש עבד שמורד לרבו וכול'. כה אמר י"י צו לביתך כי מת אתה, בעולם הזה, ולא תחיה בעולם הבא, משום דלא עסקת בפריה ורביה. אמר ליה בהדי כיבשי דמרי עלמא למה לך מאי דמיפקדת עביד וכול'. נסיב בת ישעיה הנביא ואולידי מנשה ורבשקה.

Gemara Brachos 10a [1]

There were these *"Baryoonim"* (hooligans) that lived in Rav Meir's neighborhood and were causing him great pain. Rav Meir was praying to G-d that they should die. Bruriah his wife said to him, "What are you thinking? (Do you think you can pray for them to die) because it says in the passage, *'yitamu chata'im.'* It doesn't say *'chotim'* (which would imply that the sinner himself should die), it says, *'chata'im'* (implying that the sins - not the sinner - should perish). Also, look at the end of the passage where it says that there will be no more wicked people. Since their sins are gone, there are no more wicked people. Therefore, you should pray for them to repent, and there won't be anymore wicked people." Rav Meir did just that, and they all repented.

Maharsha, ibid. [2]

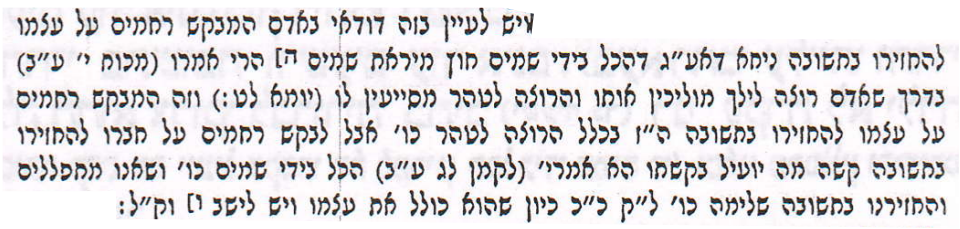
אית לעיין בזה דודאי נחדש המבקש רחמים על עצמו
להחזירו בתשובה ניחא דאע"ג דהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים [ה] הרי אמרו (מכות י' ע"ב)
בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו והרוצה לטהר מסייעין לו (יומא לח:) וזה המבקש רחמים
על עצמו להחזירו בתשובה ה"ז בכלל הרוצה לטהר כו' אבל לבקש רחמים על חברו להחזירו
בתשובה קשה מה יועיל בקשתו הא אמרי' (לקמן לג ע"ב) הכל בידי שמים כו' ואמרו מתפללים
והחזירנו בתשובה שלימה כו' ל"ק כ"כ כיון שהוא כולל את עצמו ויש ליישב [ו] וק"ל:

There is what to delve into this matter (it needs further elucidation). For sure it's OK for one who prays for himself to repent. This is because even though it says ,"Everything is in the hands of Heaven except for fear of Heaven," it also says that the way a person wants to go, G-d will lead him in that direction. It also says one who comes to purify himself (and clean up his act), he is helped (by G-d). So this person who asks for mercy on himself to repent is in the category of those who come to purify themselves. However, one who prays for his friend to repent is hard to understand. How will his prayer actually help, due to the fact that we say everything is in G-d's hands besides for fearing Him (so the prayer won't help)? (Don't ask how) we pray (in the Shemoneh Esrei prayer) to help us repent completely, because that's not such a question. This is because when you pray for that, you are including yourself in the prayer (and the prayer for yourself works as stated above). There is what to answer on this matter....

Rif (Anaf Yosef) [3]

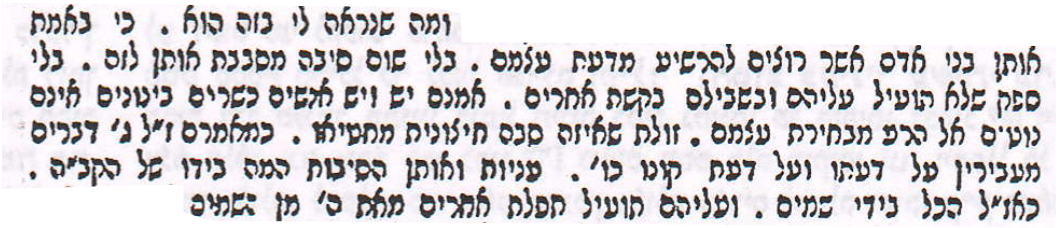

What it seems to me regarding the matter is that truthfully, people who want to be evil on their own without any outside factor pulling them that way, without a doubt praying for them will not help at all. However, there are those people who are regular, good, run-of-the-mill people who don't turn to bad on their own. There are other outside factors that pull that person to bad. Like the Rabbi's told us, there are three things that lead a person to go against the will of G-d; poverty... Those causes are in the hands of the Almighty, as it says, "Everything is in the hands of Heaven except for fear of Heaven." For (the situations around a person to change), the prayers of other people can work.

Ahavas Eisan (Ein Yaakov) [4]

Pray for them to repent: The Maharsha writes that this matter needs to be delved into. How could praying for one's friend to repent work, due to the fact that we learn everything is in the hands of heaven except for fear of Heaven? It makes sense for one to pray on his own behalf to repent, which fits into the category of "one who tries to purify himself then G-d will help him do so." But to pray for someone else to repent is hard to understand how it will help. And the Maharsha finishes off that there is what to answer.

It could be that the Maharsha means what he writes later on the is very same Masechta (section of Talmud) about what it means that everything is in the hands of Heaven except for the fear of Heaven. He says that this means logical fear which is dependent upon one's own free will and choice. However, natural fear that one gets by seeing others get punished, which arouses him to repent is in the hands of heaven. This is what is means when it says in the chapter of *"Haboh al yevimto"* in the tractate Yevamos that punishment (catastrophe) only comes to the world to scare the Jewish people into repenting. If so, that is the answer to how praying for one's friend to repent can work; by seeing other people's punishment and suffering.

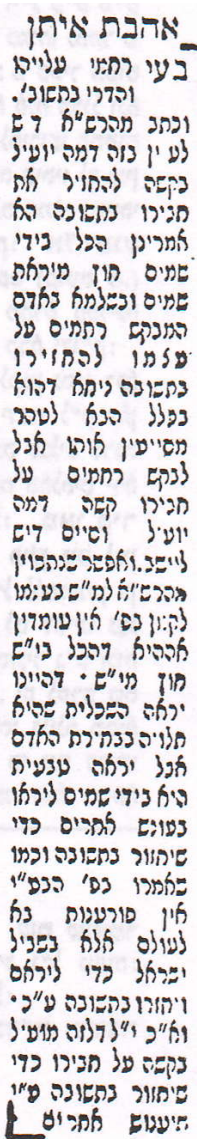

Igros Moshe Orach Chaim (4) 40-13 [5]

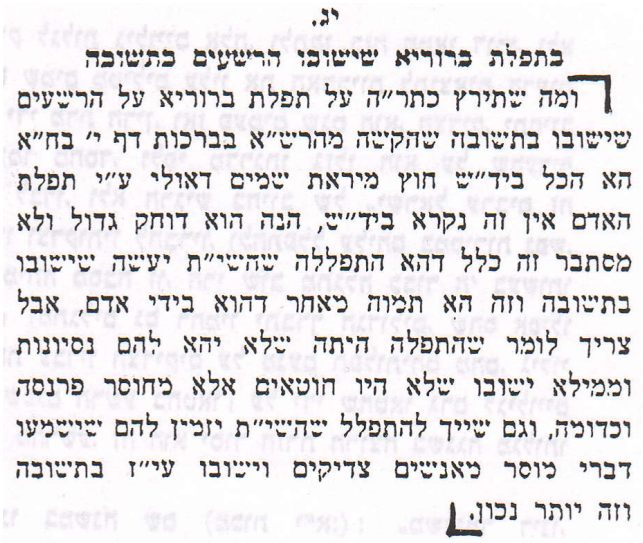

יג.

בתפלת ברוריא שישובו הרשעים בתשובה

ומה שתירץ כתר"ה על תפלת ברוריא על הרשעים שישובו בתשובה שהקשה מהרש"א בברכות דף י' בח"א הא הכל ביד"ש חוץ מיראת שמים דאולי ע"י תפלת האדם אין זה נקרא ביד"ש, הנה הוא דוחק גדול ולא מסתבר זה כלל דהא התפללה שהש"ת יעשה שישובו בתשובה וזה הא תמוה מאחר דהוא בידי אדם, אבל צריך לומר שהתפלה היתה שלא יהא להם נסיונות וממילא ישובו שלא היו חוטאים אלא מחוסר פרנסה וכדומה, וגם שייך להתפלל שהש"ת יזכין להם שישמעו דברי מוסר מאנשים צדיקים וישובו עי"ז בתשובה וזה יותר נכון.

The answer which is given by the Trumas Hadeshen to the Maharshah's question of how could Bruriah (tell her husband to) pray for wicked people to repent when everything is in the hands of heaven expect for fear of heaven itself, that maybe through prayer it's not called in the hands of heaven anymore, is very forced and illogical. The prayer itself is that G-d should make the guy repent (which is asking G-d to get involved which is having the hands of heaven do it). What you have to say is that the prayer is for the person to have tests in this world (that push him off the path), and naturally he'll repent. This is because people only start sinning due to lack of prosperity and things of that nature. Also it's possible to pray for someone to be put in a situation where he hears words or rebuke from righteous people, which will cause him to repent. This makes more sense (than the first answer).

Rav Dessler's Michtav Mei'Eliyahu Vol. 3 pg. 87 [6]

תפלת הצדיק עבור הרשע, שעל ידה שואף הצדיק לעשות חסד עם הרשע, מהווה גילוי כבוד ה' יתברך גדול ונשגב. כי כל בחירה טובה הינה גילוי כבודו יתברך, ובחירה במעשה של חסד במסירות כזו הינה גילוי עוד יותר נעלה. ומאחר וסבת הגילוי הזה היוו חטאי הרשעים, שכן הם גרמו לצדיק להתענרר לתפלתו ולחסדו, באים הם לידי תיקונם בזה, כי גרמו לגילוי במקום ההסתר שנעשה על ידם. ושוב אין צריכים הרשעים לתיקון בדרך של עונש. כאשר הקב"ה ממלא את בקשת הצדיק ומציל את הרשעים מרעתם, נוצר שוב גילוי גדול מהכרת טובה הרבה לקב"ה ששופע לבו של הצדיק, בראותו את חסדי ה' הבלתי מוגבלים. בדרך זו מועילה תפלת הצדיק בעד חבירו, כיון שהוא נעשה כלי לעליית הצדיק בגילוי מדת החסד והכרת טובה לקב"ה. כך הועילה תפלת רבי מאיר על שכניו הבריונים שיעשו תשובה (עיין ברכות י'), פירוש, שהקב"ה יעלה את נקודת הבחירה [1] שלהם.

*(*This is based on Rav Dessler's essay about the free will point in every person. In order to understand this piece better it would be beneficial to see the essay in full).*

The prayer of a righteous person for a wicked person, which through this prayer the righteous person soaks up an opportunity to do kindness to an evil person, brings out an unbelievably large revelation of the honor of G-D. This is because every free will choice that one makes to do good in this world brings out the honor of G-D into the world. A choice to do such an amazing act of kindness is an even greater and loftier revelation of G-D in this world. From the fact that the cause of this great revelation was the sins of the wicked person, which caused the righteous man to awaken prayer and kindness inside himself, the sins come to their "healing" through this. The sins caused revelation of G-D's honor, in place of the removal of G-D's honor that they caused originally. Now the wicked person does not need "healing" for the sin in the form of punishment anymore. When the next stage happens and G-D answers the prayer of the righteous man and saves the wicked person from his evil ways, it creates another amazing revelation of the honor of the Almighty from the recognition of good that fills the righteous persons heart, by seeing the endless kindness of G-D. In this way the prayer of a righteous man will help his friend, since this man became a way for the growth of the righteous man (with the revelation of G-D's kindness and the righteous mans recognition of G-D's good). This is how the prayer of Rav Meir worked for the Baryoonim to repent. This means G-D raised their level of free will to a higher level.

CONCLUSION

DISCLAIMER:

The views and opinions presented in this sourcesheet should not be taken as *halachah l'maaseh*.
Before applying these halachos to real-life situations, one must consult with a competent halachic authority.